

TTÜ RAAMATUKOGU
TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUSE AASTAARUANNE 2010

1. Raamatukogu struktuur

TTÜ Raamatukogu, Tallinn University of Technology Library, Jüri Järs

- Bibliograafiaosakond, Department of Bibliography, Signe Jantson
- Infoosakond, Information Services Department, Taimi Nurmiste
- IT talitus, IT Division, Siim Liivand
- Kataloogimisosakond, Cataloguing Department, Tiiu Tammaru
- Komplekteerimisosakond, Acquisition Department, Kate-Riin Kont
- Majandustalitus, Operations Division, Aigar Spirka
- Kõitekoda, Bindery
- Teadus- ja arendustalitus, Research and Development Division, Konrad Kikas
- Teenindusosakond, Library Services Department, Tuuliki Tõiste
- TTÜ muuseum, TUT Museum, Rebane Liia
- TTÜ kirjastus, TUT Press, Jüri Veerits

2. Raamatukogu T&A iseloomustus

2.1 Raamatukogu T&A kirjeldus ja tähtsamad tulemused

Raamatukogu teadus- ja arendustöö erineb teiste TTÜ asutuste ja allüksuste omast. Raamatukogu tegevusvaldkondadeks on raamatukogu- ja infoteenindus, raamatukogu- ja infoteaduse alane teadus- ja arendustegevus, infootsingu nõustamine ja lugejakoolitus ning sellest tulenev vastavasisuline arendustöö. Lugejakoolitus toimub ülikooli õppetöö raames. Teadus- ja arendustöö tegemiseks korraldatakse peamiselt rakendus- ja arendusuuringuid. Raamatukogul ei ole sihtotstarbeliselt finantseeritavat põhiteemat.

Raamatukogu direktor Jüri Järs on TTÜ nõukogu ja TTÜ nõukogu teaduskomisjoni liige ning asedirektor Gerda Koidla TTÜ keeltekeskuse nõukogu liige.

2010. aastal koostasid raamatukogutöötajad järgmised väljaanded:

1. Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu aastaraamat 2008 (20) (koost. Ave Janu). Tallinn, 2010.
2. Heinrich Laul 100 (koostajad: Signe Jantson, Maris Suits, Carl-Dag Lige; toimetajad Katrin Bobrov...jt.; kujundaja Tiia Eikholm; fotograaf Martin Siplane). Tallinn : Tallinna Tehnikaülikooli kirjastus, 2010. 174 lk.
3. Mägi, V. (toim.) Tallinna Tehnikaülikooli aastaraamat 2009. Tallinn: TTÜ kirjastus, 2010. 466 lk.
4. Kahro, E., Vahtra, M. (koost.) Publikatsioonid : bibliograafianimestik // Tallinna Tehnikaülikooli aastaraamat 2009. Tallinn: TTÜ Kirjastus, 2010, lk. 343-466.

Teadus- ja arendustegevusega tegeles raamatukogus 26 töötajat:

Tibar, Aiki, teadur, Magister artiumi kraad infoteaduse erialal

Kikas, Konrad, teadus- ja arendustalituse juhataja, Magister artiumi kraad infoteaduse erialal

Valner, Tiit, pearaamatukoguhoidja

Jantson, Signe, bibliograafiaosakonna juhataja, magister artiumi kraad infoteaduse erialal, hõivega

Järs, Jüri, direktor

Koidla, Gerda, asedirektor

Nurmiste, Taimi, infoosakonna juhataja

Riives, Helje, peabibliograaf

Mägi, Katri, ainespetsialist, sotsiaalteaduse magistri kraad (infojuhtimine)

Mikumets, Siret, pearaamatukoguhoidja, sotsiaalteaduse magistri kraad (infojuhtimine)

Tõiste, Tuuliki, teenindusosakonna juhataja

Ideon, Urve, andmebaasihaldur

Märtmaa, Küllike, ainespetsialist

Pihlakas, Maie, ainespetsialist

Liivand, Siim, süsteemihaldur

Agurajuja, Rait, süsteemihaldur

Janu, Ave, süsteemihaldur

Kahro, Ene, bibliograaf

Vahtra, Milvi, bibliograaf

Prööm, Riina, bibliograaf

Paas, Marita, bibliograaf, usuteaduse magistri kraad (religioonianthropoloogia)

Bobrov, Katrin, peabibliograaf, sotsiaalteaduse magistri kraad (infoteadus)

Loogväli, Tiina, andmebaasihaldur

Mägi, Vahur, filosoofiadoktor kultuuriajaloo alal, vanemteadur

Kont, Kate-Riin, komplekteerimisosakonna juhataja, infoteaduse magister

Rebane, Liia, filosoofiamagister, TTÜ muuseumi juhataja.

Teadus- ja arendustööga seotud tunnustused

Jüri Järs – Valgetähe IV klassi teenetemärgi kavaler – raamatukogunduse arendaja (teenetemärgi andmise otsuse kuupäev 02.02.2011)

Jüri Järs – Eesti Kultuurkapitali rahvakultuuri sihtkapitali tunnustuspreemia 2010

Rait Agurajuja – ERÜ auhind “Teadus- ja erialaraamatukogu aasta tegu 2010”

Liia Rebane – Auhind “Aasta Muuseumirott 2010” – parim näituseprojekt TTÜ muuseumi näitus “Vulkaan – looja ja hävitaja”

Raamatukogu teadusnõukogus kinnitatud teadus- ja arendustööde teemad ja alateemad:

1. Teema: Raamatukogu- ja infoteeninduse tulemuslikkus
Teema koosnes 2010. aastal järgmistest alateemadest:
  - TTÜ õppejõudude ja teadurite infovajadused ja infootsikäitumine. Aiki Tibar.
  - TTÜ Raamatukogu organisatsioonikultuur. Tiit Valner .
  - Ühiskond ja raamatukogu. Konrad Kikas
  - TTÜ Raamatukogu lugejateeninduse, kogude paigutuse ja töökorralduse optimeerimine. Jüri Järs, Gerda Koidla, Siret Mikumets, Taimi Nurmiste, Tuuliki Tõiste
  - Infootsingukursused veebikeskkonnas. Juht: Taimi Nurmiste
  - Integreeritud infosüsteemi ja e-raamatukogu arendamine. Juht: Jüri Järs.
2. Teema: Eesti tehnikaartiklite ja TTÜ teadusbibliograafia koostamine. Teema juht: Signe Jantson.
3. Teema: Raamatukaubandus Eestis 1850-1940. Signe Jantson. (doktorant, Tallinna Ülikooli Infoteaduste Instituudi).
4. Teema: TTÜ ajaloo alased uuringud. Teema juht: Signe Jantson

Teemad, mis ei kajastu TTÜ teadustööde registris:

1. Teema: Tehnilise mõtte ja tehnikahariduse areng Eestis. Insenerkonna osa Eesti riigi ülesehituses, majanduses ja kultuuris. Vahur Mägi.
2. Teema: Raamatukogu elektrooniline keskkond: finantseerimine, kulud ja kasutamine. Kate-Riin Kont (doktorant, Estonian Business School)
3. Teema: Ajakäituri tegevuspõhine kuluarvestus raamatukogutöö efektiivsuse hindamisel: meetodi rakendamise võimalused ja vajalikkus ülikooliraamatukogudes. Kate-Riin Kont (doktorant, Tallinna Ülikooli Infoteaduste Instituut)
4. Teema: 18. sajandil ja 19. sajandi esimesel poolel Eesti ilmunud harduskirjandus. Marita Paas (doktorant, Tartu Ülikool)
5. Teema: LVCREC(IA) VENVS IVDITT. Ajalooline raamatuköide Tallinnas 1500-1600. Liia Rebane (doktorant, Helsingi Ülikooli kunstiajaloo osakond)
6. Teema: Juhtimine ja majanduslik efektiivsus avalik-õiguslikus organisatsioonis (raamatukogu näitel). Signe Jantson (doktorant, Tallinna Tehnikaülikool)

Ülevaade teaduskorralduslikust tegevusest:

TTÜ on mitmete rahvusvaheliste koostöövõrgustike liige. Raamatukogu osaleb kahes koostöövõrgustikus raamatukogude töögrupis:

- Konsortium BALTECH (University Consortium in Science and Technology);
- UNICA (Institutional Network of the Universities from the Capitals of Europe).

Kollektiivliikmena osaleb Raamatukogu veel Bibliotheca Balticas (Baltic Sea Area Libraries Association).

Raamatukogu töötajad on järgmiste rahvusvaheliste organisatsioonide liikmed:

Signe Jantson - Nordic Research School in Library and Information Science (NORSLIS)

Signe Jantson ja Marita Paas - The Nordic-Baltic-Russian Network on the History of Books, Libraries and Reading (HIBOLIRE)

Jüri Järs - International Association of Users and Developers of Electronic Libraries and New Information Technologies

Jüri Järs - European Library Automation Group (ELAG)

Jüri Järs - International Association of Technological University Library (IATUL)

Jüri Järs - Special Interest Group for Library Organisation and Quality Management (IATUL SIG LOQUM)

Jüri Järs ja Gerda Koidla - European Association of Distance Teaching Universities. Library and Learning Support Working Group (EADTU)

Vahur Mägi - Rahvusvaheline Tehnikaajaloo Komitee (ICOHTEC)

Raamatukogu 17 töötajat osales 26 Eesti-sisese komisjoni/töörühma, nõukogu jms. tegevuses:

- ELNET Konsortsiumi kaheksa töörühma töös osales 10 töötajat:
  - TTÜ volitatud esindaja ELNET Konsortsiumis Jüri Järs
  - andmebaas ISE töörühmas Signe Jantson
  - digiteerimise ja mikrofilmimise töörühmas Katri Mägi
  - kataloogimise ja nimenormandmete töörühmas Tiiu Tammaru, Viivi Verte
  - teenuste töörühmas Ave Janu (esimees), Hilja Rikmann, Tuuliki Tõiste
  - ühishangete töörühmas Kate-Riin Kont, Jüri Järs
  - liigitamise ja märksõnastamise töörühmas Malle Lang
  - haldurite kogus Ave Janu ja Jüri Järs
- Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu töös osales 9 töötajat:
  - juhatuse liige Ave. Janu (esinaine asetäitja)
  - kogude toimkonnas Kate-Riin Kont, Raina Rohumaa
  - liigitamise ja märksõnastamise toimkonnas Malle Lang (juhatuse kaasesimees)
  - ERÜ usaldusisik Gerda Koidla
  - Eesti raamatukogunduse biograafilise andmebaasi toimetuskolleegiumis Helje Riives (tegevtoimetaja), Marita Paas
  - terminoloogiatoimkonnas Kate-Riin Kont
  - vanaraamatu toimkonnas Marita Paas, Liia Rebane
  - kutsekomisjonis Jüri Järs (tööandjate esindaja)
- Eesti Hoiuraamatukogu Nõukogus Hilja Rikmann
- HTMi Teadusraamatukogude Nõukogus Jüri Järs (aseesimees)
- Ajakirja "Raamatukogu" toimetuskolleegiumis Gerda Koidla
- Eesti Rahvusraamatukogu standardimise ekspertnõukogus Aiki Tibar
- Eesti Lugesühingus Signe Jantson
- Tallinna Ülikooli Infoteaduste instituudi nõukogus Jüri Järs
- Tallinna Ülikooli Sotsiaalteaduste valdkonna nõukogus Signe Jantson
- SA Archimedese Eesti Kõrghariduse Kvaliteediagentuuri ajakirjanduse ja infolevi õppekava hindamise eksperttöörühmas Kate-Riin Kont

- Teadusajaloo ja Teadusfilosoofia Eesti Ühenduses Vahur Mägi
- Eesti teaduse biograafilise leksikoni ekspert tehnikateaduste alal – Vahur Mägi

Lisaks osaleti mitmetes ühisprojektides ja ühistegevustes. Raamatukogu korraldas koostöös ülikooli rahvusvaheliste suhete osakonnaga BALTECHi seminari “E-resources and e-services in practice” (26.-27. mai, osales 8 tehnikaülikooli). Vahur Mägi oli Tallinnas toimunud XXIV rahvusvahelise Balti teadusajaloo konverentsi organiseerimiskomisjoni liige. TTÜ Raamatukogu korraldas ülikooliraamatukogude erialareferentide/ainespetsialistide traditsioonilise suvekooli “Ainespetsialistilt noorteadlasele”, kus osalesid ka kolme ülikooli doktorandid.

Ülevaade teadlasmobiilsusest

Raamatukogu töötajad viibisid 12 korral lähetuses välismaal,

1. Riina Prööm 19.11.2010 – Helsingi Tehnikamuuseumis tutvumas püsiekspositsioonide korralduse ja ülesehitusega
2. Anneli Gering 17.11.2010 – Brüsselis Euroopa Dokumentatsiooni Keskuse seminaril “Citizens Right to Access Information”
3. Gerda Koidla 7.-10.11.2010 – posterettekanne Lissabonis UNICA Scholarly Communication seminaril “Find it, Get it, Store it”
4. Signe Jantson, Ave Tarvas ja Liia Rebane 17.-22.10.2010 – Londonis. Stažeerimine Erasmus 2010/2011 programmi Euroopa Liidu Elukestev Õpe raames Londoni South Bank University’s
5. Liia Rebane 9.09.2010 Helsingis, KIASMA kunstimuuseumis. Osalemine kuraatorite seminaril
6. Marita Paas 17.-20.08.2010 Helsingis rahvusvahelisel SHARP (Society for the History of Authorship, Reading and Publishing) konverentsil “Book Culture from Below” ESF programmi DoRa tegevus 8 “Noorteadlaste osalemine rahvusvahelises teadmisteringluses” stipendiumiga
7. Ave Janu 5.-9.10. 2010 Kopenhaagenis ja Malmös Nordic Innovative User Group (IUG) konverentsil
8. Kate-Riin Kont 15.-18.06.2010 ettekanne Helsingis konverentsil “14th International Conference on Electronic Publishing”
9. Signe Jantson 22.-29.05.2010 Horvaatias, Zadaris posterettekanne konverentsil “Libraries in the digital age (LIDA)”
10. Liia Rebane 11.05.2010 Helsingi Ülikoolis esinemine seoses doktoriväitekirjaga

Koond hinnang raamatukogu teadusnõukogus kinnitatud teadus- ja arendustööde teemadele

Teema: Raamatukogu- ja infoteeninduse tulemuslikkus.

Alateema: **TTÜ õppejõudude ja teadurite infovajadused ja infootsikäitumine.**

TTÜ õppejõudude ja teadurite infootsikäitumise uuringu andmestiku põhjal koostas A. Tibar doktoritöö käsikirja “Information-seeking behaviour of scientists in engineering and technology”. Töö esitati juhendajatele (professor Reijo Savolainen Tampere Ülikoolist ja professor Maija-Leena Huotari Oulu Ülikoolist), kelle kommentaaride alusel tegi A. Tibar töösse täiendusi.

Alateema: TTÜ Raamatukogu organisatsioonikultuur.

OCAI (Organisational Culture Assessment Instrument) meetodikal põhineva ankeetküsitluse vastuste põhjal koostati kokkuvõttev andmestik. Valmimas on artikkel erialajakirjale "Raamatukogu". Tulemuste analüüsimisel vaadeldi hinnanguid organisatsioonikultuuri kuue põhikriteeriumi alusel. Toodi välja hinnangud meie raamatukogu organisatsioonikultuurile osakonniti sõltuvalt ametikohast, haridusest, vanusest ning tööstaažist.

Alateema: TTÜ Raamatukogu lugejateeninduse, kogude paigutuse ja töökorralduse optimeerimine.

Jätkati uue hoone avakogude paigutusskeemi optimeerimist. Loodi uued kogud: TTÜ esimese rektori professor Paul Kogermanni kogu, raamatukogu kaardikogu ja pisitrükiste kogu. Avariilult teavikute leidmise hõlbustamiseks programmeeriti TTÜ avakogu juhi edasiarendusena keskkond e-kataloogist ESTER tulevate päringute töötlemiseks. Lugeja saab teada avariinumbri, mille juurde suunduda, virtuaalne korruse plaan hõlbustab riuli leidmist. TTÜ raamatukogus loodud tarkvaraarendus on esimene sellelaadne lahendus Eestis. Rait Agurajuja loodud avakogu juht toodi teadusraamatukogude aasta teona eeskujuks teistele Eesti raamatukogudele.

Alateema: Infootsingukursused veebikeskkonnas.

Bakalaureuseõppe koolituse läbis 1585 üliõpilast (koolituse maht 334 tundi), sellest kohustusliku kursuse "Infootsioskused" (üleülikoolilise õppeaine "Õpingukorraldus" raames) läbis 1327 üliõpilast, erialainfo otsingut õpetati 83 keemiateaduskonna üliõpilasele, teadusinfoallikate kasutamist 125 sotsiaalteaduskonna üliõpilasele ning 50 välisüliõpilasele korraldati sissejuhatav loeng. Koolitati 364 magistranti – 325 majandusteaduskonnast ja 39 keemiateaduskonnast ning 83 doktoranti majandus-, sotsiaal- ja mehaanikateaduskonnast. Kokku läbis infootsingukoolituse 2019 üliõpilast. Neile viidi läbi kokku 637 tundi loenguid ja praktilisi harjutusi. Lisandus iseseisev töö veebipõhises keskkonnas. Uudse õppevahendina võeti infootsioskuste loengutes kasutusele õppevideod "Laenusautomaadi kasutamine" ja "Tagastusautomaadi kasutamine". Õpivideod valmistasid raamatukogu ainespetsialistid koostöös Avatud Ülikooliga. Aasta lõpuks valmis visuaalne õpiobjekt "E-kataloogi ESTER kasutamine", milleks õpiti tundma ja kasutati Course-Labi programmi.

Alateema: Integreeritud infosüsteemi ja e-raamatukogu arendamine.

Eesmärgiks on integreeritud infosüsteemi ja e-raamatukogu projekteerimine ning teostamine, kasutatavate lahenduste standardimine, integreerimine e-kataloogiga ESTER ja teistes teadusraamatukogudes kasutatavate lahendustega.

2010. aastal jätkusid mitmed arendustööd, mis olid seotud raamatukogu uue hoone kasutuselevõttuga ja selle infotehnoloogilise infrastruktuuri kujundamisega. Koostöös NetGroupiga alustati uue serveripargi ja massmälu seadistamist ning rakenduste teisaldamist vanadelt serveritelt.

Infokioski tarkvara (avakogu juht) integreeriti e-kataloogiga ESTER. Avakogu juhile loodi ingliskeelsete tekstidega paralleelne kasutajaliides. Infokioski tarkvara täiendati rühmatööruumide ja individuaalkabiinide broneerimise mooduliga. Osaleti e-kataloogi ESTER arendustöodes. Katsetati universaalset kaardilugerit (ID kaart ja ISIC kaart).

Alates juunist võeti kasutusele raamatukogu uus veebisait, mis moodustab osa TTÜ veebi struktuurist. Uus veebisait on kakskeelne (eesti/inglise) ning selle sisuhaldus on hajutatud töötajate vahel, kes antud info eest vastutavad. Infoportaali loomiseks installeeriti SFX ja

MetaLib uued versioonid ning laaditi SFX kuuparandid. E-ajakirjade haldusvahendisse EBSCO A-to-Z lisati uute tellimuste info, aasta lõpuks sisaldas see üle 100 tuhande kirje.

Kasutusele võeti bibliograafiliste andmebaaside tarkvaralahendus. CDS/ISIS-keskkonnast imporditi uude keskkonda ligi 70 tuhat kirjet TTÜ publikatsioonide andmebaasist. Koostöös teiste teadusraamatukogudega jätkati Eesti artiklite andmebaasi ISE (Index Scriptorum Estoniae) kasutajaliidese kohandamist ning dokumentatsiooni väljatöötamist.

Jätkati Tehnikaülikoolile vajalike e-ressursside väljaselgitamist ja evalveerimist, korraldati proovikasutusi lõppkasutaja hinnangute saamiseks. Analüüsiti e-ressursside kasutamist ning nende tellimise otstarbekust.

Teema: Ühiskond ja raamatukogu.

Koostati monograafia teemal “Ühiskond ja raamatukogu”. Monograafia maht on 7,8 autoripoonat. Töö ilmub trükis 2011. aastal. Töös vaadeldakse raamatukogude ja raamatukogunduse arengut kogu informatsioonitegevusega seoses ning käsitletakse seda ka kui ühiskondliku arengu ühte aspekti. Seetõttu on see areng esitatud seoses sotsiaalse, majandusliku ja poliitilise ajalooa. Ühtlasi uuritakse teguviise, millega inimkond kogus ja korrastas inimkogemuste ülestähendusi. Jälgitakse raamatukogude evolutsiooni ja uuritakse rolli, mida nad ühiskonnas etendavad kirja leiutamises kuni meie põlvkonnani ja tulevikus. Raamatukogu vaadeldakse kui osa kultuurist, milles ta toimib: selgitatakse, kuidas ühiskonnad kasutasid raamatukogu ja teguviise, millega raamatukogud neid ühiskondi mõjutasid.

Teema: TTÜ teadusbibliograafia ja Eesti tehnikaartiklite retrospektiivbibliograafia koostamine.

Teema raames toimub TTÜ väljaannete ja TTÜ töötajate publikatsioonide kohta andmete kogumine, bibliografeerimine, märksõnastamine ja liigitamine ning nende kirjade sisestamine andmebaasi. TTÜs kaitstud doktori- ja kandidaaditööde, TTÜ-s enne 1945. aastat kaitstud magistratööde ning TTÜ töötajate pärast 1973. aastat mujal kaitstud väitekirjade andmebaasi täiendamine. Eesti ajakirjades ja kogumikes avaldatud tehnikaartiklite retrospektiivne bibliografeerimine, märksõnastamine ja liigitamine ning nende kirjade sisestamine andmebaasi. Trükinimestike koostamine ja publitseerimine. Vastatakse teema-, isiku- ja faktipäringutele, koostatakse andmebaasidest väljavõtukogumeid. TTÜ õppejõudude ja teadurite isikuloolist faktiandmebaasi täiendatakse arhiivimaterjalide ja muude allikate põhjal. Koostatakse ja publitseeritakse isikuloolise sisuga trükiseid. Tegeletakse TTÜ väljapaistvate isikute arhiivide läbitöötamise ja korrastamisega.

Andmebaasi PUBL sisestati aasta jooksul 3076 kirjet, kokku on andmebaasis 43 850 kirjet. Andmebaasi alusel koostati TTÜ 2009. aasta publikatsioonide nimestik (1516 kirjet), mis ilmus 2010. aastal TTÜ aastaraamatus. Nimestik pandi välja Raamatukogu veebilehele.

Andmebaasi DISS – aastatel 1939-1999 TTÜ-s kaitstud doktori- ja kandidaaditööd - alusel algas trükinimestiku ettevalmistamine. Valmisid dissertantide, teaduslike juhendajate ja konsultantide nimeregistrid ning ülikoolide jm teadusasutuste register.

Raamatukogu on alates 2007. aastast **Eesti Teadusinfosüsteemis ETIS** TTÜ publikatsioonikirjete lõppkinnitaja. 2010. aastal kinnitati 2911 publikatsioonikirjet.

Eesti artiklite andmebaas ISE. TTÜ raamatukogu bibliograafiaosakonna ülesandeks on Eesti raamatukogude ühisandmebaasis ISE bibliografeerida andmeid 12 Eesti tehnikaajakirjast ja ühest ajalehest ning artiklid 2009-2010. aastal ilmunud 9 TTÜ kogumikust. Kokku sisestati 1120 uut

bibliograafiakirjet.

Eesti tehnikaartiklite retrospektiivbibliograafia koostamine. Jätkati väljaande “Eesti tehnikaartiklid 1941-1944” koostamist ning kogu neljaosalisele sarjale “Eesti tehnikaartiklid 1918-1944” märksõnaregistri ja nimeregistrite koostamist. Sarja kolm esimest raamatut ilmusid aastatel 1998-2009.

Teema: TTÜ ajaloo alased uuringud.

Teema hõlmab TTÜ ainelise materjali kogumist, TTÜ arhiivkogu komplekteerimist, kogutud materjali süstematiseerimist ja säilitamist. Lisaks sellele kuulub siia talletatud materjalide uurimine ning nende põhjal TTÜ aineliste ajalooliste trükiste väljaandmine. Kogutud materjali põhjal korraldati 26 TTÜd ja TTÜ töötajaid tutvustavat näitust ning avaldati üks kogumik.

Suurimaks projektiks oli Heinrich Lauulu 100 sünniaastapäeva tähistamine: korraldati laiaulatuslik näitus, seminar ja avaldati kogumik “Heinrich Laulu – 100”. TTÜ majandusteaduskonna juubeliks koostati kaheosaline näitus TTÜ majandusteaduskonna ajaloost ja publikatsioonidest.

Teema: Tehnilise mõtte ja tehnikahariduse areng Eestis. Insenerkonna osa Eesti riigi ülesehituses, majanduses ja kultuuris.

Uurimisteema raames tegeldi eesti tehnilise mõtte arengut toestanud tehnikakoolide võrgu kujunemise, motiveerituse ja sealse erialase ettevalmistuse taseme ning rahvamajandusega ja ühiskonnaga suhtestumise probleemidega.

Eesti inseneriharidus rajati Eesti Tehnika Seltsi poolt, aga meie tehnikaharidusele sisu andis ja tehnikahariduse kvaliteedi eest seisis Eesti Inseneride Ühing. Õppekavade koostamisel olid aluseks põhiliselt Riia Polütehnikumi ja saksa tehnikakõrgkoolide õppekavad, kusjuures õppekavad töötati välja Eesti tööstuse, ehituse, transpordi ja kommunikatsiooni tegelikke vajadusi arvestades. Sellel teemal ilmus rida artikleid ajakirjas “Inseneeria” ja esineti ettekannetega rahvusvahelisel konverentsil “Historiae Scientiarum Baltica 2010”.

Teema: Raamatukaubandus Eestis 1850-1940.

Signe Jantson. (Tallinna Ülikooli Infoteaduste Instituudi doktorant). Uurimuse eesmärgiks on välja selgitada raamatukaubanduse peamised arengusuunad ja vormid Eestis aastatel 1850-1940, analüüsida raamatukaubanduse korraldust ning kaupluste võrgu kujunemist, iseloomustada raamatukaupluste omanikke ja nende tegevust. Uurimus keskendub isikulooliste ja faktiandmete kõrval raamatukaubanduse kui kaubandusharu ajaloolise arengu jälgimisele Eestis, analüüsides seda Euroopa arengute kontekstis. Töötati Eesti Riigiarhiivis ja Ajalooarhiivis, kust leiti uudset materjali raamatukaubanduse kohta ajavahemikust 1850-1917. Antud teemal esineti ühe ettekandega ja avaldati artikkel. Uuritava materjali põhjal on valmimas doktoritöö.

Enesehinnang

2010. aastal oli raamatukogu teadus- ja arendustöö tulemuslik.

Teema “Integreeritud infosüsteemi ja e-raamatukogu arendamine” raames tehti rida olulisi arendustöid, mis võimaldavad edasi arendada raamatukogu-, info-, nõustamis- ja koolitusteenuseid.

Uudseks kogemuseks infoosakonna ainespetsialistidele oli õpiobjektide valmistamine: videod laenu- ja tagastusautomaatide kasutamise kohta ning virtuaalobjekti e-kataloog ESTER

kasutamise kohta. Kõik õpiobjektid on leitavad raamatukogu veebilehel rubriigis “Lugejakoolitus. Infootsioskused”.

Eesti teadusraamatukogude aasta teoks valiti TTÜ Raamatukogus loodud tarkvaraprogramm, kus e-kataloog ESTER on seotud avakogu juhiga, mis aitab leida raamatu avariulilt riuli täpsusega.

Esiletõstmist väärrib raamatukogu uue veebisaidi kasutuselevõtt, mis on osa TTÜ uuest veebist. Uue veebi sisuga täitmine jätkub järgmisel aastal. Tööd jätkuvad ka ingliskeelse veebi osas, mis peab vastama üks-üheselt eestikeelsele veebile.

2010. aastal valmistati ette kaks bibliograafiat, mis ilmuvad trükist 2011. aastal.

Tunnustuse osaliseks sai TTÜ muuseumi näitus “Vulkaan – looja ja hävitaja”, mis valmis koostöös mitmete instituutide, sh Islandi Ülikooli Geoteaduste Instituut, muuseumide, ning erakolleksionääridega, ja mida on külastatud väga aktiivselt näituse avamisest alates. Näitus pälvis parima näituseprojekti auhinna “Muuseumirott 2010”.

2.3 Raamatukogu töötajate poolt avaldatud eelretsenseeritavad teaduspublikatsioonid (ETIS klassifikaatori alusel 1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2, 3.1, 3.2, 3.3, 4.1 ja 5.1)

1.2

Kont, K.-R. (2010). Electronic Scientific Information in Estonia: Cooperation and State Financing of Academic Libraries. *Journal of Interlibrary Loan, Document Delivery & Electronic Reserve*, 20 (2), 83 - 101.

Kont, K.-R. (2010). Electronic Scientific Information in Technological University Libraries in Nordic and Baltic Countries. *The Proceedings of the Institute for European Studies*, Tallinn University of Technology, 7, 192 - 211.

Rebane, L. (2010). Kuld ja pruun, kuld ja purpur : Uusaegsest köitekunstist Kaspar Meuseri raamatuköite näitel. *Kunstiteaduslikke Uurimusi = Studies on art and architecture = Studien für Kunstwissenschaft*, 19(1/2), 181 - 211.

3.2

Kont, K.-R. (2010). Electronically published scientific information in technical university libraries. Hedlund, T.; Tonta, Y. (Toim.). *Publishing in the Networked World : Transforming the Nature of Communication : Proceedings of the 14th International Conference on Electronic Publishing*, 16-18 June 2010, in Helsinki, Finland (422 - 429). Helsinki: Hanken School of Economics

Ребане, Л. (2010). О неизвестном книжном переплете работы Каспара Мойзера. Репина, Л. П. (Toim.). *Диалог со временем : Альманах интеллектуальной истории = Dialogue with Time : Intellectual History Review* (190 - 211). Москва: Российская академия наук

4.1

Mägi, V. (toim.) (2010). *Tallinna Tehnikaülikooli aastaraamat 2009*. Tallinn: TTÜ kirjastus

3. Infrastruktuuri uuendamise loetelu

Paberigiljotiin Ideal 7228-06L, 15 134,28 eur

3 serveri tarkvara Academic, 4 723,97 eur

Virtuaalserverite haldustarkva, 3 163,63 eur

Esitlustehnika raamatukogus 9 352,4 eur

Print-On-Demand trükikoda, 242 864,26 eur
Esitluskaamera Nikon D3s, 6 893,35 eur
Muuseumi galerii helitehnika, 6 306,42 eur
Arvuti ML790, EIZO 22" FlexSan, 2 165,97 eur
Arvuti ML330, Dell 24" LCD (2), 2 043,89 eur
Sülearvuti HP EliteBook 8440P, 1 149,77 eur
Arvuti ML540. 32" LCD ekraan - (2), 3 438,45 eur

Jüri Järs
Raamatukogu direktor
14.02.2011